

De ce ies tinerii mai mult la cafenea decât în club?

Pentru că în ultimii ani, cafenelele au devenit locuri de întâlnire populare, în special pentru tinerii din mediul urban. Aceste locații nu doar că oferă o atmosferă plăcută pentru socializare, dar sunt și perfecte pentru crearea de conținut pe rețelele sociale, cu băuturi atrăgătoare și decoruri instagramabile. » **Pagina 8**

OBIECTIV Junior

Anul 2, Nr 3, Ianuarie 2025

Editat de Asociația „Pentru Adevăr” și Forumul Tinerilor din România - Brăila

Elevii vor putea promova doi ani de studiu într-un an școlar

» **Pagina 3**

Sănătatea mintală a tinerilor din România

Sănătatea mintală a tinerilor din România reprezintă o preocupare majoră, reflectată de creșterea numărului de cazuri de tulburări psihice în această grupă de vârstă. Aproape jumătate dintre adolescenții români au avut cel puțin odată gânduri suicidare, iar peste un sfert se simt constant tristi și copleșiți de această stare. » **Pagina 2**

Finanțat de

Coordonat național de

Coordonat local de

Proiect implementat de

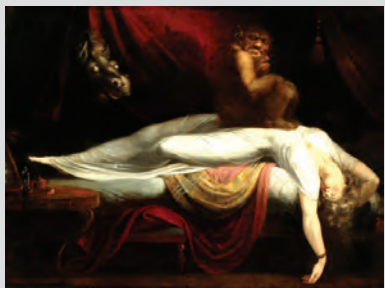
Proiect finanțat prin "Fondul pentru un viitor mai bun în comunități" cu sprijinul Lidl România, susținut de Federația Fundațiilor Comunitare din România și implementat la nivel local de Fundația Comunitară Galați.

De unde vine cuvântul coșmar?

Cosmin BOBOC

Gabriela DUMBRAVĂ

În secolul al XV-lea, o lucrare franceză numită "Scripturile torcătoarelor" aduna credințele populare ale femeilor medievale. În acea carte era explicată originea viselor urâte. În concepția medievală, cine visa urât era de fapt bântuit

de o creatură misterioasă, numită Cauquemare. Cine avea un vis urât se considera că era "călarit de Cauquemare", o entitate demonică ce bântuia somnul și îl storcea de energie pe cel care dormea. În Scripturile Torcătoarelor se pot găsi sfaturi pentru a evita venirea acestui monstru al viselor: "Cineva afirmă că a scăpat de Cauquemare de când și-a făcut rost de 8 fire de pai culese în noaptea Sfântului Ion și și-a făcut din ele 4 cruciulițe de le-a pus la colțurile patului." De la mitul lui Cauquemare a derivat cuvântul în franceză cauchemar, care înseamnă coșmar. Au existat și picturi celebre care îl reprezintă pe Cauquemare, bântuind visele, cum e cea a lui Henry Fuseli- "Coșmarul".

Cele 17 zile libere prin lege din 2025

Daniel Gabriel TRANDAFIR

Rareș Dorin CUCULEASĂ

Chiar dacă sărbătorile de iarnă s-au încheiat, 2025 vine cu 17 zile libere legale.

Patru dintre ele sunt în weekend, dar restul de 13 pică în timpul săptămânii.

Iată care sunt toate zilele libere prin lege de anul ăsta.

Primele două zile din ianuarie au fost libere de Anul Nou. Mai departe, ianuarie rezervă trei zile libere prin lege

- 6 ianuarie- Boboteaza (luni)
- 7 ianuarie – Sf. Ioan Botezătorul (marți)
- 24 ianuarie- Unirea Principatelor Române (vineri)

Primăvara și vara

Primăvara vor fi patru zile libere:

- 8 aprilie - Vinerea Mare
- 20 aprilie - prima zi de Paște (duminică)
- 21 aprilie - a doua zi de Paște (luni)
- 1 mai - Ziua Muncii (joi)

Vara are tot patru zile libere:

- 1 iunie - Ziua Copilului (duminică)
- 8 iunie - prima zi de Rusalii (duminică)
- 9 iunie - a doua zi de Rusalii (luni)
- 15 august - Adormirea Maicii Domnului (vineri)

În sezonul rece

Toamna și iarna asta vor fi

- 30 noiembrie - Sfântul Andrei (duminică)
- 1 decembrie - Ziua Națională a României (luni)
- 25 decembrie - prima zi de Crăciun (joi)
- 26 Decembrie - a doua zi de Crăciun (vineri)

Cadrele didactice mai au trei zile libere pe lângă cele 17, conform Contractului Colectiv de Muncă:

- 22 aprilie - a treia zi de Paște (marți)
- 5 iunie - Ziua Învățătorului (joi)
- 5 octombrie - Ziua Mondială a Educației (duminică)

Potrivit Codului Muncii, se vor da câte două zile pentru „cele 3 sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine”. Legislația nu spune explicit care sunt aceste sărbători. E recomandat ca angajații să comunice șefilor care sunt datele sărbătorilor religioase ale cultelor de care aparțin. În România sunt 18 culte religioase recunoscute, potrivit anexei la Legea 486/2006.

Când nu se dau libere

Pot fi și excepții în care unii angajați să fie chemați la muncă în zilele libere, precum cei din unitățile sanitare și de alimentație publică, conform Codului Muncii. Angajații chemați la job în zilele libere au dreptul la compensații cu timp liber în următoarele 30 de zile sau la un spor salarial de cel puțin 100% din salariul de bază. Șefii riscă amenzi între 5.000 și 10.000 de lei dacă nu recompensează salariații conform legii.

Sănătatea mintală a tinerilor din România

Alexandra TRIFAN

Diana COJOCARU

Ana Maria VULPE

Sănătatea mintală a tinerilor din România reprezintă o preocupare majoră, reflectată de creșterea numărului de cazuri de tulburări psihice în această grupă de vârstă. Aproape jumătate dintre adolescenții români au avut cel puțin odată gânduri suicidare, iar peste un sfert se simt constant triști și copleșiți de această stare. În prezent, aproximativ 22.000 de copii și adolescenți din România trăiesc cu un diagnostic de boală mintală, iar mulți alții se confruntă cu diferite dificultăți de dezvoltare, emoționale sau cognitive.

Sănătatea mintală a copiilor și adolescenților are un impact asupra multor aspecte ale vieții lor. În afara stigmatizării și discriminării sociale, în unele cazuri, copiii și adolescenții care se confruntă cu probleme de sănătate mintală sunt expuși riscului de a avea comportamente nesănătoase și riscante, cum ar fi fumatul, consumul de alcool și al substanțelor ilegale. Performanța școlară poate fi, de asemenea, afectată, de exemplu, un copil cu tulburări de comportament care nu beneficiază de intervenție specializată are un risc de două ori mai mare de a abandona școala, comparativ cu un copil cu o dezvoltare tipică.

Printre principalele tulburări se numără episoadele depresive, tulburările de conduită, tulburările de deficit de atenție și hiperactivitate, tulburările din spectrul autist și tulburările de anxietate - acestea fiind foarte comune în România și care pot afecta toate aspectele vieții unui tânăr.

ANXIETATEA

Anxietatea este răspunsul natural al corpului la stres, fiind un sentiment de frică sau de teamă în legătură cu evenimente viitoare în viața unui om. Aceasta este o stare comună, dar copleșitoare. Anxietatea se manifestă prin teamă, sentimente iraționale de panică și gânduri recurente neliniștitoare. Printre simptomele fizice se numără agitația, nesiguranța și tremuratură, greața,

bufeurile de căldură și de frig, amețeala și dificultățile de respirație.

CUM SĂ ÎȚI VINDECI ANXIETATEA?

Anxietatea poate fi dificilă, dar este tratabilă. Prin combinarea terapiilor, a tehnicilor de relaxare, a schimbărilor în stilul de viață și a înțelegerii și reflectării asupra propriei persoane, poți prelua controlul asupra ei.

Reducerea agenților stresori și creșterea capacității de confruntare cu aceștia, pot reduce stările de anxietate. Exercițiile fizice și de respirație, somnul suficient, meditația, o mai bună gestionare a timpului cu extinderea perioadelor de relaxare contribuie la ameliorarea anxietății. Înfruntarea propriilor temeri, treptat, este foarte importantă, împreună cu sprijinul social din partea familiei sau prietenilor - uneori, simpla împărtășire a emoțiilor poate reduce presiunea. În cazuri extreme, consultarea unui specialist este cea mai bună soluție: terapia și medicația pot ajuta la înțelegerea sursei anxietății.

Sănătatea mintală a tinerilor din România reprezintă o provocare semnificativă, având un impact profund asupra calității vieții, educației și relațiilor sociale.

Tulburările mintale precum anxietatea, un exemplu comun de tulburare mintală, pot fi gestionate printr-o combinație de tehnici de relaxare, sprijin social și intervenții specializate. Este esențial ca tinerii să aibă acces la resurse adecvate și sprijin pentru a înfrunta aceste dificultăți, iar prevenția și conștientizarea problemelor de sănătate mintală trebuie să devină priorități sociale și educaționale. Prin susținerea sănătății mintale, nu doar că sprijinim dezvoltarea personală a tinerilor, ci contribuim la construirea unei generații mai reziliente, capabile să facă față provocărilor vieții.

„Nu trebuie să-ți controlezi gândurile. Trebuie doar să încetezi să le lași să te controleze”. – Dan Millman

Elevii vor putea promova doi ani de studiu într-un an școlar

Andreea Cristina RĂDULESCU
Florin Dorian SACAGIU

Elevii pot promova 2 ani într-unul singur o singură dată în fiecare dintre ciclurile de învățământ (primar, gimnazial și liceal) dacă:

- au obținut în anul școlar anterior calificativul „Foarte bine” la fiecare disciplină de studiu (pentru elevii care doresc parcurgerea claselor a III-a și a IV-a), respectiv media generală 10 la fiecare disciplină de studiu;
- au obținut în anul școlar anterior calificativul „Foarte bine” sau media generală 10 la purtare;
- promovează un test interdisciplinar din curriculumul clasei anterioare celei curente și obțin un punctaj de cel puțin 80%.

Parcurgerea celor 2 ani de studii într-un an școlar se realizează prin:

- frecventarea a cel puțin 50% din cursurile școlare aferente anului curent și a cel puțin 40% din cursurile școlare aferente celui de-al doilea an de studiu conform planului personalizat de învățare elaborat de comisia de monitorizare;
- consultații/tutoriale asigurate de profesorul pentru învățământul primar/profesorii clasei celui de-al doilea an de studiu.

Elevii cu rezultate școlare excelente pot parcurge doi ani de studiu într-unul singur, dacă obțin aprobarea consiliului de administrație al școlii. Deși această posibilitate este reglementată din 2011 prin Ordinul nr. 5.489/2011, cazurile în care a fost aplicată sunt rare sau necunoscute publicului.

Pentru anul școlar 2024-2025, se aplică metodologia actuală, iar din 2025-2026 se va introduce o metodologie nouă, conform Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

Conform regulilor în vigoare:

- Programul poate fi accesat o singură dată pe ciclu educațional (primar, gimnazial, liceal), cu excepția claselor pregătitoare, a V-a și a IX-a.
- Criterii de eligibilitate:
 - o Performanțe școlare foarte bune: calificativ „foarte bine” sau media minimă 9,00 (pentru gimnaziu/liceu).
 - o Comportament exemplar: calificativ „foarte bine” sau media anuală minimă 9,50 la purtare.
 - o Promovarea unui test transdisciplinar cu cel puțin 80% punctaj.
- Elevii trebuie să frecventeze cel puțin 50% din cursurile anului curent și 40% din cele ale celui de-al doilea an, beneficiind de programe de instruire diferențiată.

Înscrierile se fac între 1 martie și 1 mai, iar aprobarea participării este acordată de consiliul profesoral, pe baza dosarului personal și a rezultatelor testului.

Programul poate fi întrerupt dacă elevul nu promovează:

1. Cel puțin 3 discipline din fiecare an de studiu.
2. Evaluările sumative la cel puțin 3 discipline alese.
3. Sau dacă există recomandări negative din partea comisiei de monitorizare a școlii.

TOP 5 site-uri școlare pe care trebuie să le știi

Maia Pricop

În era digitală, învățătura nu se mai limitează la ceea ce se predă în clasă. Tinerii din România au acum acces la platforme online care oferă lecții interactive, mult mai ușor de urmărit decât o oră de școală, unde profesorul trebuie să ajute și să verifice progresul unui număr mare de elevi simultan. Am selectat cinci dintre cele mai bune site-uri educaționale românești care te pot ajuta să îți îmbunătățești rezultatele și să înveți într-un mod mai atractiv.

1. lectii-virtuale.ro

Materii: Matematică, fizică, chimie, Informatică

Oferă lecții explicate pas cu pas, structurate pe programa școlară.

2. eduboom.ro

Materii: Matematică, limba și literatura română, chimie, fizică, biologie, istorie, geografie, științe ale naturii, limba engleză în engleză, dezvoltare personală.

Include lecții video atractive și teste interactive, cu materiale pentru clasele 1-12.

3. superscoala.ro

Materii: Matematică, română, engleză, germană, fizică, dezvoltare personală.

Conținutul este bine structurat, ceea ce face platforma perfectă pentru pregătirea rapidă înainte de teste.

4. didactic.ro

Materii: Matematică, română, engleză, germană, fizică, dezvoltare personală etc.

Conține o bibliotecă vastă de materiale, provenind chiar de la profesori.

5. scoalaintuitext.ro

Materii: Matematică, limba și literatura română, chimie, fizică, geografie, istorie, engleză, franceză, educație civică.

Lecțiile sunt structurate pe nivelul de dificultate și sunt completate de teste interactive.

Proiect: băuturile dulci și chipsurile nu se vor mai putea vinde în școli

Florin Dorian SACAGIU

Gabriel GHÎTEV

Ministerul Sănătății propune un ordin care interzice vânzarea băuturilor îndulcite, răcoritoare sau energizante în școli, actualizând, după 16 ani, lista alimentelor nerecomandate elevilor. Este vorba despre Ordinul 1.563/2008 care va îmbunătăți Lista alimentelor nerecomandate elevilor de grădiniță și de școală, pentru a avea o alimentație mai sănătoasă în unitățile de învățământ preuniversitar.

Dacă va fi aprobat, proiectul va interzice comercializarea produselor precum: chipsuri, băuturi carbogazoase, pizza congelată, mezeluri, puiul rotisat din comerț, dulciurile ambalate, printre alte alimente.

Lista alimentelor vine cu recomandări de produse pe care copiii de grădiniță și școală să le consume mai des, dar și ce produse nu trebuie comercializate în instituțiile de învățământ.

Potrivit listei, se va putea comercializa apă potabilă, plată și carbogazoasă. Sucurile, energizantele, băuturile aromate precum milkshake-urile nu se recomandă, putând fi interzise.

Recomandate:

- fructe și legume proaspete
- pâine din cereale integrale
- iaurt simplu
- carne slabă (pui, curcan)
- pește proaspăt sau în conservă, dacă are un conținut scăzut de sare
- ouă fierte
- biscuiți din cereale integrale
- rondele de orez brun

Au trecut cinci ani de când s-a terminat ultimul sezon din „Game of Thrones” (Urzeala tronurilor, cum a fost tradus în română), serialul-fenomen bazat pe cărțile lui George R.R. Martin și lansat de HBO în 2011. „Game of Thrones” a devenit un adevărat etalon pentru ceea ce înseamnă un fenomen în televiziune. Totuși, începând cu finalul său controversat din 2019, încercările de a emula succesul său au fost, în cel mai bun caz, semi-reușite.

De ce nu mai avem „un nou Game of Thrones” și ce spune asta despre noua cultură a consumului de seriale

În 2024, însă, situația din jurul serialelor s-a schimbat drastic. Nu mai vorbim despre un peisaj dominat de câteva titluri uriașe, care captează atenția globală, ci despre o fragmentare extremă a publicului și despre o competiție acerbă între platforme. În acest context, nu mai e vorba de a copia rețeta Game of Thrones, ci de a înțelege cum s-a transformat consumul cultural.

Întrebarea nu mai e neapărat „care va fi următorul Game of Thrones” ci „e posibil să mai avem un astfel de fenomen în era streaming-ului și a platformelor multiple?”.

Fenomenul „Game of Thrones”: scenariu impecabil, buget uriaș, timing perfect

Nu încapă îndoială că Game of Thrones a fost unul dintre cele mai bune seriale din toate timpurile. Vorbim de un produs care a reușit să îmbine cu succes o țesătură impresionantă de narațiuni complementare și o încrengătură de personaje bine construite, devenită chiar amețitoare la un moment dat.

Serialul nu a mers pe rețeta clasică a eroului care trece peste obstacolele din călătoria lui și iese victorios la final, ci s-a bazat pe o ambiguitate morală care a adus nuanțe necesare și o doză de realism, într-o poveste de tip fantasy, unde de obicei personajele pozitive și cele negative sunt clar definite. Dincolo de asta, am avut parte constant de întorsături de situație de-a dreptul șocante uneori (Red Wedding vă spune ceva?), care au ținut oamenii lipiți cu ochii de ecrane.

„Game of Thrones” e ceea ce criticii numesc „prestige TV”, un continuator al trendului lansat de HBO cu „Oz”, „The Wire” și „The Sopranos”, în care serialele în sfârșit au căpătat nivelul de complexitate al filmelor artistice, ajungând la nivel de cult.

Deși e un serial fantasy, „Game of Thrones” e mai degrabă supus unui așa-numit „realism medieval”, pentru că autorul cărților, George R.R. Martin, a vrut mereu ca opera sa să fie mai degrabă ficțiune istorică, decât fantasy contemporan. „Adevăratele orori ale istoriei nu vin de la orci sau Lorzi ai Întinericului, ci de la noi înșine”, spunea el. Și fix asta face cel mai bine Game of Thrones: explorează natura umană cu toate fațetele ei.

Un serial de o asemenea calitate e, însă, doar baza pentru o rețetă de succes. E nevoie de mult mai mult pentru ca un astfel de produs să se sedimenteze ca una dintre cele mai populare bucăți de artă din istorie.

Dincolo de un scenariu și o regie excelente, ai nevoie de o producție fără precedent, iar bugetul pus la dispoziție de HBO a asigurat asta. „Game of Thrones” a setat noi standarde când vine vorba de producție, cu un buget care în ultimele sezoane a ajuns să sară de 10 milioane de dolari pe episod.

Rezultatele s-au văzut, serialul fiind, din punct de vedere vizual, impecabil, de la costumele personajelor, la colorizare, la integrarea CGI, mai ales când vine vorba de dragoni.

Dincolo de asta, timing-ul e totul și, în cazul

„Game of Thrones”, a fost unul ideal.

„A venit în momentul potrivit, în anii de început ai serviciilor de streaming și lumea putea să se uite și în propriul program la seriale, fără să mai depindă de televizor. Dincolo de asta, a venit și ca să umple un fel de gol, pentru că de la începutul anilor 2000 și până în 2011 nu au fost multe producții de tip blockbuster, care să genereze atât de mult interes”, spune Dora Leu, critic de film la Films in Frame.

Dacă vorbim de anii în care Game of Thrones a devenit popular, nu putem să nu ne uităm și la faptul că a coincis și cu perioada în care meme-urile au devenit din ce în ce mai răspândite pe tot internetul. Dacă acum brandurile se folosesc de meme ca de adevărate unelte de marketing, pe atunci „Game of Thrones” a fost împins de la spate de o mașinărie organică de meme create de oameni obișnuiți, care au devenit rapid virale pe net.

„A fost fix perioada de naștere a consumatorului online, cel care face totul pe calculator: se uită la seriale, e conectat tot timpul la rețelele sociale și poate să distribuie acolo aceste meme”, spune Leu.

A ajutat și faptul că serialul s-a bazat pe niște cărți care erau deja foarte populare printre oamenii interesați de genul fantasy, iar autorul George R.R. Martin era foarte cunoscut în lumea literaturii: „E un produs care a venit din start cu această autoritate în lumea fanilor, ceea ce s-a tradus foarte bine și pe ecran”, adaugă Dora Leu.

Peste toate astea, adăugăm o campanie de marketing a HBO, descrisă de Wired ca fiind „genială”, care a împânzit internetul, dar și lumea reală, de la White Walkers pe străzile Londrei la zeci de mii de oameni convinși să se uite la o bucată mare de gheață cum se topește. „Game of Thrones” era peste tot.

Moștenitorii „Game of Thrones”: câteva încercări care s-au apropiat, dar n-au reușit

După încheierea serialului în 2019, deși mulți critici au spus încă de pe atunci că nu mai e posibil să avem un fenomen cultural similar, casele de producție nu s-au lăsat. Câteva seriale au fost încercări evidente de a copia rețeta Game of Thrones, însă au eșuat lamentabil. Vorbim de „House of The Dragon”, „The Witcher”, „Rings of Power” sau, mai nou, „Dune: Prophecy”.

„E o scădere a calității vizibile, dacă te uiți de exemplu la House of The Dragon și îl compari cu Game of Thrones. Pare aproape o parodie a Game of Thrones. Nu se mai lucrează la fel de atent la detalii. Toată lumea face totul pe repede înainte pe partea de CGI. Costumele din serialele noi zici că sunt scoase din țiplă. Dacă ne uităm la hainele lui The Hound din Game of Thrones, arată de parcă le-a scos cineva dintr-o mlaștină. Arată lucrate, se vede că un costumier și-a pierdut niște ore bune din viață pe ele”, spune Dragoș C. Costache, critic de film la Scena9.

Nu ajută nici că seriale precum „House of The Dragon”, „Rings of Power” sau „Dune: Prophecy”

sunt prequels, adică seriale în care acțiunea are loc înainte de evenimentele din producția „principală”. Cu alte cuvinte, știm deja deznodământul, deci tensiunea și interesul nu au cum să fie la fel de mari.

„La eșecul acestor produse contribuie și faptul că ele nu au aceeași echipă de la produsul original. Și atunci, ele vor arăta diferit de original. Toată lumea vrea ceva similar și e îndepărtată când vede că lucrurile sunt diferite. Practic, așteptările oamenilor sunt înșelate”, spune și Dora Leu.

Dincolo de aceste seriale care au încercat să emuleze rețeta „Game of Thrones”, cele care s-au apropiat de fapt cel mai mult de acel succes viral au fost mai degrabă seriile de cu totul alt tip.

Vorbim de „Stranger Things”, lansat în 2016, în paralel cu ultimele sezoane ale GOT, o producție care avea destule ingrediente pentru a prelua ștăfeta: „A fost un hype mare o perioadă cu Stranger Things. Povestea era simplă, copii într-un oraș mic, care se luptă cu un monstru și mina foarte mult această nostalgie din lumea vestică pentru perioada anilor '80”, spune Costache.

Dar, „Stranger Things” suferă din același motiv ca „Squid Game”, un alt serial care a produs multe discuții la nivel cultural, dar care nu a reușit să ajungă la acel vârf al Game of Thrones. Ambele seriale au fost lansate de Netflix, platforma de streaming care a brevetat modelul de a lansa toate episoadele dintr-un sezon în același timp.

Un alt dezavantaj e că de multe ori, erau perioade lungi de pauză între sezoane.

„Nu poți să ai un fenomen cultural de masă atât de mare, dacă lansezi o dată la trei ani câte patru episoade și apoi după șase luni încă patru episoade. Copiii care erau adolescenți în primul sezon din Stranger Things acum au peste 20 de ani, deși în universul serialului au trecut doar doi ani”, explică Costache.

„Când așteptai câte o săptămână pentru un episod nou, procesai altfel un produs cultural. Se prelungea așteptarea, iar în acest timp nu poți decât să analizezi ce s-a întâmplat în episodul precedent, eventual discutând despre asta cu prietenii. Iar această procesare a fiecărui episod nu mai are loc acum, când episoadele apar la pachet”, spune și Dora Leu.

Poate cel mai puternic candidat la dobândirea unui statut similar este „The Last of Us”, serialul post-apocaliptic lansat de HBO, în 2023. Primul sezon a fost văzut în medie de 32 de milioane de oameni pe episod. Ca o comparație, la apogeul popularității, în ultimul sezon, „Game of Thrones” avea undeva la 44 de milioane de oameni pe episod. Nu sunt diferența așa de mari, iar „The Last of Us” a generat și el destule discuții pe internet.

„The Last of Us”, la fel ca „Game of Thrones”, avea deja o nișă de fani gata formată, serialul bazându-se pe un joc video din 2013, care a devenit în timp destul de popular. Totuși, deși s-a apropiat cel mai mult, nici acesta nu a atins (încă) statutul de „cult classic”, ca GOT. Iar asta e posibil să aibă mai mult de-a face cu felul în care consumăm produsele culturale în 2024, decât cu calitatea serialului în sine.

Nu avem un nou „Game of Thrones”, pentru că trăim într-o nouă eră a consumului cultural

Dincolo de anumite probleme punctuale ale serialelor care au încercat să preia ștăfeta de la „Game of Thrones”, un factor important pentru lipsa unui nou „rege atotputernic” în lumea televiziunii e cel al modului în care ne uităm acum la seriale sau la produsele culturale de orice fel, dar și schimbarea la față a ofertei de seriale pentru public.

În primul rând, lumea serialelor arată complet diferit în 2024 față de acum 13 ani, când s-a lansat „Game of Thrones”. În prezent, avem un ecosistem mult mai competitiv și fragmentat. Vorbim de mai multe platforme și de mai puține seriale capabile să atragă o audiență cu adevărat masivă.

În perioada de glorie a „Game of Thrones”, HBO era unul dintre puținii jucători majori pe piața de streaming, dar și de producție de seriale în general. În plus, HBO nu avea cu adevărat competiție în materie de producții originale, nici măcar de la Netflix sau Hulu, ceilalți actori importanți la acea vreme.

Serviciile de streaming care au început să își facă apariția odată cu Netflix și Hulu, acum aproape 15 ani, s-au transformat total și se aseamănă din ce în ce mai mult cu televiziunea tradițională: includ reclame, transmit evenimente sportive în direct și în curând vor oferi pachete ce vor reuni mai multe platforme.

Dacă în 2019 aveam doar trei platforme mari care dominau piața, în 2024 vorbim deja de un număr mult mai mare, cu jucători noi precum Disney+, Prime Video, Apple TV+, Paramount+, Sky Showtime, Peacock și alții.

Avem mai multe seriale și mai multe platforme ca niciodată. Avem seriale împărțite pe toate nișele imaginabile. Avem câte ceva pentru toată lumea, dar nu avem ceva pentru toată lumea.

Fiindcă fiecare are mai multe opțiuni ca niciodată și se pot abona la platforme diferite, rezultatul e că consumul de seriale e mai fragmentat ca niciodată. Majoritatea oamenilor, când aud de o recomandare de la un prieten,

vin cu răspunsul implacabil: ok, merci, o să-l pun pe listă.

„Din cauza acestei fragmentări, ajungi să ai platforme la care se uită multă lume, dar produsele sunt de o calitate slabă. Netflix, de exemplu, se concentrează pe cantitate, nu calitate și scoate multe prostii. Lucruri la care nu te-ai uita nici beat, la 2 noaptea, dacă dădeai de ele din greșală”, spune Costache.

„Și ai, pe de altă parte, Apple TV+ la care nu se uită nimeni, dar scot producții foarte bune. E practic HBO-ul internetului. Orice iese bun ca serial o să găsești acolo. Dar nici nu se promovează prea bine și sunt oricum atât de multe platforme și seriale, încât se pierd”, adaugă el.

Dincolo de numărul mare de seriale și platforme, contează și faptul că s-a impus la nivel cultural modelul Netflix de lansare, adică toate episoadele unui sezon deodată. Chiar dacă mai sunt seriale care preferă să meargă pe modelul tradițional, cu câte un episod pe săptămână, publicul nu vrea să audă.

„Am prieteni care nu vor să se uite la niciun episod până nu apare tot sezonul. Lumea nu mai are răbdare să aștepte”, consideră Costache.

Moartea monoculturii

Această fragmentare face parte dintr-un fenomen mai amplu, numit de critici „moartea monoculturii”. În ultimii ani, mai mulți jurnaliști și critici au spus că popularitatea uriașă și sentimentul de universalitate, aduse de „Game of Thrones” și filmele Marvel, e pe moarte. The Ringer a numit „Game of Thrones” „ultima bucată de monocultură TV”, iar Vulture a descris GOT ca fiind „ultimul serial la care ne uităm împreună”.

„Dezbaterea despre monocultură nu ține neapărat de dorința noastră de a vedea dragoni CGI sau supereroi, ci mai degrabă de conexiunea umană și de recunoaștere. Nu știi niciodată cu adevărat câți oameni urmăresc, ascultă sau sunt interesați de aceleași lucruri ca tine, așa că nu ai certitudinea că trăiești aceleași experiențe media împreună cu alții. Acest lucru ne lasă pe noi, consumatori, să ne simțim mai izolați”, scrie jurnalistul Kyle Chayka în Vox.

În orice caz, oricine vrea să facă un serial de succes în 2024 are o sarcină mult mai grea decât în trecut, pentru că în momentul de față nu mai concurează doar cu alte seriale, ci și cu Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, Snapchat, podcasturi etc.

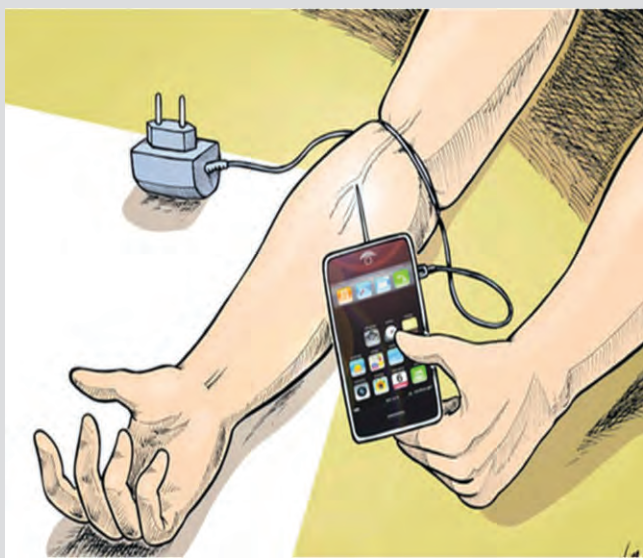
În condițiile astea, pare imposibil să mai avem un nou „Game of Thrones”. Numai că nu e. E mai degrabă improbabil. Netflix are cele mai mari șanse să producă următorul „hit”, pentru că are în continuare cea mai mare bază de abonați. De ce ingrediente ar avea nevoie, totuși?

Știi că ...

Ștefania Elena IONESCU
Paul Leonidas ROȘCA

- În Egiptul Antic, pisicile erau sacre. Egiptenii antici veneau pisicile. Dacă cineva rănea o pisică, risca să fie pedepsit cu moartea.
- În Rusia secolului XVIII, duelurile nu implicau doar săbii sau pistoale. Unii aristocrați preferau să-și rezolve conflictele prin partide de șah. Pierzătorul putea fi forțat să plece în exil.
- Primul pasager în spațiu nu a fost un om. Laika, o cățelușă din Rusia, a fost primul animal care a orbitat Pământul în 1957, la bordul satelitelui Sputnik 2.
- Considerat omonstruozitate la acea vreme, după Expoziția mondială din 1889, Turnul Eiffel trebuia să fie demolat. Totuși, acesta a fost păstrat deoarece era folosit ca turn de comunicații radio.
- Cel mai scurt război din istorie a durat doar 38 de minute. Conflictul a avut loc între Zanzibar și Regatul Unit, pe 27 august 1896, după ce britanicii nu au fost de acord cu noul sultan.
- Contrar mitului popular, Marele Zid Chinezesc nu este vizibil cu ochiul liber din spațiu. Deși este extrem de lung, are o lățime prea mică pentru a fi observată fără ajutorul tehnologiei.
- Ciuma Neagră a dus la apariția capitalismului. Moartea a milioane de oameni din Europa secolului XIV a creat o lipsă severă de forță de muncă. Acest lucru a schimbat economia feudală, forțând introducerea salariilor și contribuind la nașterea capitalismului modern.
- Orchestra de pe Titanic a continuat să cânte până în ultimele momente ale scufundării navei, în aprilie 1912. Se crede că piesa finală a fost „Nearer, My God, to Thee”.
- În Alexandria Antică, locul celei mai vestite biblioteci din lume, navele care ajungeau în port erau percheziționate, iar orice manuscris găsit era copiat pentru biblioteca orașului. Originalul era păstrat, iar copia era returnată proprietarului.

Nomofobie: frica de a rămâne fără telefon. Fenomenul generației noastre

Andrei PLOPEANU

Nomofobia este o fobie modernă, care reprezintă teama excesivă sau anxietatea de a rămâne fără telefon mobil, de a nu avea semnal sau acces la internet.

Numele provine din expresia engleză „no mobile phobia”.

Nomofobia, sau teama excesivă de a rămâne fără telefon mobil, fără semnal sau fără acces la internet, a devenit un fenomen din ce în ce mai răspândit în era digitală. Această fobie afectează în special tinerii și persoanele care depind de tehnologie în viața de zi cu zi. Studiile arată că separarea de telefon poate provoca simptome de anxietate, stres și chiar panică. Nomofobia nu este doar un disconfort trecător, ci poate afecta calitatea vieții și relațiile interpersonale. Deși tehnologia ne oferă multiple beneficii, este esențial să învățăm să trăim și fără aceasta, pentru a menține un echilibru sănătos. Pentru a combate nomofobia, experții recomandă pauze regulate de la tehnologie și activități care nu implică utilizarea dispozitivelor electronice.

VINERI, 13

Mihai CREȚU
Mihai Cosmin PÎRLITU

Numărul 13: O istorie marcată de folclor și superstiții

Ziua de vineri, 13, este adesea asociată cu ghinionul, având rădăcini adânci în folclorul religios și în istorie. Se spune că în Cina cea de Taină au fost 13 persoane, iar Iuda, trădătorul, a fost al 13-lea la masă, iar a doua zi, Hristos a fost crucificat. Totodată, se crede că vineri este ziua în care Adam și Eva au gustat din Pomul Cunoașterii, Abel a fost ucis de Cain și a avut loc Potopul.

Numărul 13 este considerat ghinionist în multe culturi, iar frica de acest număr poartă numele de triskaidekafobie. Aceasta provine din ideea că 12 este un număr complet și norocos, iar 13 vine imediat după, fiind văzut ca un dezechilibru. Un alt eveniment istoric legat de această zi a fost arestarea cavalerilor templieri pe 13 octombrie 1307, un act de trădare ordonat de regele Filip al IV-lea al Franței.

În cultura populară, filmele horror, cum ar fi Friday the 13th, au întărit această superstiție, iar efectul nocebo a făcut ca cei care cred în ghinionul zilei să interpreteze evenimentele negative din această zi ca fiind cauzate de data în sine. Astfel, vineri, 13 rămâne o zi învăluită în mister și temeri.

Vineri, 13: O zi cu momente dramatice și realizări remarcabile

Ziua de vineri, 13, este asociată în multe culturi cu superstiții și ghinion, însă, de-a lungul istoriei, această dată a fost martoră atât la tragedii, cât și la evenimente semnificative. Printre cele mai mari calamități se numără prăbușirea Bursei din New

York (13 octombrie 1989), cunoscută ca "Mini-Crash-ul din 1989", care a marcat o scădere dramatică a piețelor financiare. În aceeași zi, Cyclone Bhola (13 noiembrie 1970), cel mai mortal ciclon tropical înregistrat vreodată, a lovit estul Pakistanului, provocând moartea a circa 500.000 de oameni.

Un alt incident tragic a fost accidentul navei de croazieră Costa Concordia (13 ianuarie 2012), când nava a lovit o stâncă în Italia, provocând moartea a 32 de persoane. În aceeași zi, pe 13 octombrie 1972, un accident aviatic în Munții Anzi a dus la o poveste cutremurătoare de supraviețuire, unde victimele au fost nevoite să recurgă la canibalism pentru a supraviețui după 72 de zile izolate.

Pe de altă parte, vineri, 13 a fost și ziua unor realizări importante pentru România. Echipa națională de fotbal a României a înfrânt Argentina pe 13 iunie 1994, un moment de glorie al sportului românesc. Tot pe 13, Academia Română a lansat versiunea digitală a Dicționarului Explicativ al Limbii Române (DEX), iar în 2012, aplicația Ghișeul.ro pentru plăți online a fost lansată pe 13 ianuarie. Un alt moment important a fost finalizarea reabilitării Castelului Corvinilor pe 13 octombrie 2017 și lansarea satelitelui românesc Goliat în spațiu, pe 13 februarie 2012. De asemenea, pe 13 mai 2011, filmul românesc Loverboy, regizat de Cătălin Mitulescu, a fost premiat la Festivalul de Film de la Cannes, iar lucrările pentru proiectul Laserul de la Măgurele au început pe 13, punând România pe harta științei mondiale.

Astfel, vineri, 13, a fost o zi ce a adus atât durere, cât și realizări importante, demonstrând că, indiferent de cum o privim, această dată poate marca atât momente de tragedie, cât și realizări istorice.

Istoria delicioasă a cozonacului

Marian Cristian VERNESCU
Mihai Cosmin PÎRLITU

Cozonacul – Istoria dulce a sărbătorilor românești

Cozonacul, desertul tradițional care îmbogățește mesele de sărbătoare, poartă o istorie fascinantă ce traversează milenii și culturi. Simbol al Crăciunului, Paștelui și altor momente importante din viața românilor, cozonacul rămâne o adevărată moștenire culinară, ce reușește să aducă familiile împreună, așa cum o făcea odinioară.

Origini străvechi: din Egiptul Antic până în Europa medievală

Istoria cozonacului își are rădăcinile în Egiptul Antic, unde pâinea dospită îndulcită cu miere și umplută cu nuci era oferită zeilor. Această tehnică de preparare a fost preluată și rafinată de

greci, care aveau „plakous”, o versiune cu miere și nuci. Romanii au dus tradiția mai departe, adăugând ingrediente precum unt, ouă și fructe uscate, dând naștere celebrilor „libum” și „placenta”, precursorii cozonacului modern.

În Evul Mediu, rețetele de pâine dulce au cucerit Europa, fiecare regiune adaptând desertul după propriile tradiții și ingrediente locale. În Anglia, Geoffrey Chaucer menționa cozonaci uriași pregătiți pentru ocazii speciale încă din secolul al XIV-lea. În Franța, secolul al XIX-lea a marcat perfecționarea desertului, când conceptul de „cozonac festiv” a devenit popular printre nobili.

Cozonacul în România – simbol al sărbătorilor

În spațiul românesc, cozonacul a devenit mai mult decât un simplu desert: este simbolul belșugului, al bucuriei și al unității. Pregătirea cozonacului era odinioară un ritual în sine. În gospodăriile

tradiționale, familia și comunitatea se reuneau pentru a frământa aluatul, un proces meticulos ce necesita răbdare și pricepere. Se spunea că succesul cozonacului depinde de grija și dragostea investite în preparare.

Ingredientele principale – făină, lapte, ouă, zahăr, unt și drojdie – rămân neschimbate, dar umpluturile variază de la o regiune la alta.

Cozonacul cu nucă și cacao este varianta clasică și cea mai populară.

În Bucovina și Moldova, cozonacul este bogat în umpluturi precum stafide, rahat sau mac.

În Oltenia, există variante simple, fără umplutură, numite „pâini dulci”.

Cozonacul peste hotare

România nu este singura țară unde cozonacul este un simbol al sărbătorilor. Deserturi similare se regăsesc în diverse culturi. Italia se laudă cu Panettone și Pandoro, specifice Crăciunului. În Franța,

Brioche-ul seamănă ca textură și gust. Bulgaria are Kozunak, o rețetă aproape identică cu cea românească.

Simbolismul și semnificația cozonacului

Cozonacul înseamnă mai mult decât un desert festiv. El simbolizează belșugul, norocul și speranța pentru anul ce urmează. În trecut, frământarea aluatului era însoțită de rugăciuni și cântece, iar aroma cozonacului copt anunța începutul sărbătorilor.

Astăzi, deși cozonacul poate fi găsit în comerț, mulți români aleg să păstreze tradiția preparării lui acasă. În bucătărie, cozonacul reușește să unească familiile, readucând emoția vremurilor de altădată.

Fie că este preparat cu nucă, stafide sau mac, cozonacul rămâne o piesă centrală a meselor festive, o tradiție vie ce trece din generație în generație, aducând în case nu doar gustul inconfundabil, ci și căldura sărbătorilor.

De ce ies tinerii mai mult la cafenea decât în club?

Gabriel TĂTARU

De ce tinerii aleg cafenelele în locul cluburilor? Pentru că în ultimii ani, cafenelele au devenit locuri de întâlnire populare, în special pentru tinerii din mediul urban. Aceste locații nu doar că oferă o atmosferă plăcută pentru socializare, dar sunt și perfecte pentru crearea de conținut pe rețelele sociale, cu băuturi atrăgătoare și decoruri instagramabile. De la designul modern și ambianța relaxantă, până la oportunitățile de a surprinde momente speciale, ieșitul la cafenea a ajuns să fie un stil de viață apreciat.

Atmosfera relaxantă:

Unul dintre motivele pentru care tinerii preferă cafenelele în locul cluburilor este atmosfera mult mai liniștită. Spre deosebire de cluburi, unde muzica tare și agitația pot face dificilă o conversație, cafenelele oferă un cadru mai intim și mai relaxat. Acest mediu favorizează discuțiile, interacțiunile sociale și momentele de conectare între prieteni, fiind locul ideal pentru o întâlnire informală sau o sesiune de brainstorming.

Prețuri mai accesibile:

Într-o perioadă în care cheltuielile pot fi mari, tinerii aleg să petreacă timp în cafenele deoarece ieșirile în cluburi pot presupune cheltuieli semnificative. Costurile pentru intrare, băuturi și transport fac ca o seară în club să fie o opțiune mai costisitoare. În schimb, o cafea la o cafenea este mult mai accesibilă, oferind posibilitatea de a ieși mai frecvent și de a socializa mai ușor.

Accesibilitate și frecvență:

Viața cotidiană încărcată și responsabilitățile zilnice îi fac pe mulți să opteze pentru o ieșire mai rapidă și mai relaxantă, fără a fi nevoie să stea până târziu noaptea, cum se întâmplă în cluburi. Cafenelele oferă flexibilitate, fiind deschise pe tot parcursul zilei și permițându-le tinerilor să își gestioneze timpul mai eficient, fără a compromite distracția sau socializarea.

Astfel, cafenelele au devenit adevărate puncte de întâlnire pentru tinerii din orașe, care caută un loc plăcut pentru relaxare, conversație și distracție – un contrast binevenit cu agitația și cheltuielile asociate ieșirilor în cluburi.